

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

Caput II. De necessitate communionis cum universali Ecclesia, ad
evitandum Schisma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

certè Romanæ Eccleſiæ adhærere ſe teſtabatur, quo tempore fidem Romanam impugnabat. Nullumne erat Schiſma quia ab illo Hæreſiarcha Pontifex ſe ſeparabat? An non erant Schiſmatici Manichæi Pelagianique, quando Eccleſiæ dogmata impugnando omni arte & dolo Catholicę Eccleſię unitatem communionemque ſervare machinabantur? Nemo Schiſmaticum ſe agnoſcit, niſi quando eſſe deſinit.

Sed obſerva Lector cor duplex recentium Schiſmaticorum. Palam ubique proclamant, per Clementinam S. Sedis Bullam fidem everti; ac nihilominus cum eadem Sede unitatem fidei ſe ſervare, & univerſali Eccleſiæ Bullam amplectenti ſe adhærere contendunt. Ipsi ergo ab Eccleſia manifèſtè ſe ſeparant, ipſi ſe ſegregant.

Epist. Judæ

C A P U T I I.

De neceſſitate communionis cum univerſali Eccleſia, ad evitandum Schiſma.

§. I.

Communio cum univerſali Eccleſia eſt medium ad æternam ſalutem prorsus neceſſarium.

Solum Eccleſiæ nomen percellit Sectarios: quod eis in memoriam revocat, tacitèque exprobrat rebellionem, ingrati animi vitium, ſchiſma, obligationemque redeundi in ſinum ejus maternum. Quippe chara-

characteres Ecclesiæ proprii, totidem argumenta sunt, quibus homo quilibet obligatur in ejus communione vivere & mori, qui salutem consequi sperat æternam. Est enim Sponsa Christi: Matris illius communis hæreditatem soli ejus filii acquirunt; à qua servæ & concubinæ filii, hoc est juxta SS. Patrum interpretationem, hæreticorum schismaticorumque divisæ societates sine dubitatione excluduntur. Est præterea ipsum Jesu Christi Corpus: Servator ille Divinus, qui ejus est Caput, nec hic vitam inspirat animatque, nec in cælo coronat nisi ejus membra: quicumque ab hoc corpore sunt rescissi, jam nunc mortui sunt, non secus ac arida sarmenta, quæ à vite divisa igni destinantur. Denique Ecclesia est Jesu Christi in terris regnum, quod Sanguine suo acquisivit: nullos, nisi qui sunt hujus regni, subditos agnoscit: ceteri sunt inimici.

Hanc fidelibus veritatem SS. Patres summo studio inculcârunt. Communis eorum non solum vox est, sed clamor: *Extra Ecclesiam nullam esse salutem: Non habere Deum patrem, qui Ecclesiam non habet matrem: Extra Catholicam Ecclesiam omnia haberi posse præter salutem.*

Quin & ipsi Ecclesiæ hostes professi hoc ei testimonium veritatis reddere sunt coacti. Catechismus Genevensis expressissimis verbis dicit: *Extra Ecclesiam nihil est nisi mors & damnatio. Nec speranda est salus iis qui à communione fidelium separati divisam à corpore sectam constituunt, quamdiu in schismate pertinaciter hærent.* Audiatur & Calvinus: *Extra Ecclesiæ gremium nulla est, inquit, speranda remissio peccatorum,*

nec

4. Conc. Carth. Cyprian. de unitate Eccles. & August. de Symb. & Sermone ad Casariensis Eccles. plebem, n. 6. Apud Motiva conversi Principis Ernesti Mo-

tiv. r. c. 11.
Instit. l. 4.
c. 1.

nec ulla salus. Sic ipsi Novatores damnationis sententiam contra se ipsos pronuntiant. Verum quidem est, eos, ut suos ludant, & se palpent, prætexere, veram Ecclesiam penes se stare, aut ab ea saltem non esse se separatos: sed videamus ipforum hac in re coëcitatem.

§. II.

Quæ Societas appellanda sit Ecclesia Catholica.

Jacob. 1.
Vide re-
plic. Car-
dinalis
Perron. c.
60. p. 52.

Quid Hæretici Schismaticique machinati sunt, ut sibi persuaderent esse se in Ecclesia Catholica? Nonnulli dixerunt, Ecclesiam esse Sectarum omnium in Christum credentium congregationem. Imaginatio hæc est Regis Angliæ in sua ad Cardinalem Peronium responsione. *Ecclesia, inquit, Romana, cujus Græca, Antiochena, Ægyptiaca, Abissina, Moscovica, membra sunt, alia quidem aliis quantum ad doctrinam & veritatem excellentiora, sed tamen Ecclesia Catholica membra, &c.*

Aug. de
Symb. ad
Cathec. l. 1
c. 6. num.
13.

Ita Princeps ille, ad obvelandum Schismatis sui dedecus, ad paradoxum hoc peregrinum recurrere coactus est, ut supponeret Ecclesiam Catholicam Sectarum esse omnium sentinam: cum notissimum sit, Ecclesiam non sinu suo complecti; sed rejicere & impugnare Sectas omnes, quemadmodum ab omnibus Romano-Catholicis impugnantur. *Ecclesia Catholica, inquit S. Augustinus, contra omnes Hæreses pugnans, impugnari potest, expugnari tamen non potest. Hæreses omnes de illa exierunt, tanquam samenta inutilia de vitæ*

vite præcisa : ipsa autem manet in radice sua , in vite sua , in caritate sua.

Alii Sectarii veram penes se solos inveniri Ecclesiam gloriati sunt. At Ecclesiæ veræ proprii characteres , nulli Hæreticorum aut Schismaticorum sectæ quadrare possunt. Hos inter characteres præcipui sunt perpetuitas & universalitas : qui abundè sufficiunt ad demonstrandum solam Romanæ Ecclesiæ Societatem esse veram Ecclesiam.

1. Reliquæ omnes Sectariorum Societates simul cum nomine quo distinguuntur , & cum die natali quo ortæ sunt , præferunt errorum lucentissima argumenta. Patres nostri Lutheranismi , Calvinismi , Jansenismi exordia prima spectârunt : Nos ipsi Quesnellii Sectam formari nascique vidimus. Si primùm apparentibus Novatoribus illis , adhuc secundùm promissa Christi subsistebat Ecclesia ; eccur se ab ea separârunt ? Si interierat , ipsos , ut Augustinus Donatistas , interrogabimus , *De qua terra germinavit ? De quo mari emerfit ? De quo cælo cecidit ?*

Aug. l. 3. de
Bapt. con-
tra Donat.

2. Universalitas , aut (ut nunc nuncupatur) *Catholicitas* , micantissimus veræ Ecclesiæ radius est. Apparet ut fulgur ab Oriente ad Occidentem , à Meridie ad Septemtrionem , vel potiùs , ut lux Solis matutini , universo illuxit Orbi ab ipso nativitatis suæ die ; tituloque *Catholica* à Sectis quibusque aliis meritò semper fuit distincta. Viri Sancti Optatus , Hieronymus , Augustinus hoc titulo , tanquam fortissimo argumento usi sunt adversùs Schismaticos eâ eloquentiâ , quam causæ bonitas animabat. Audi Hieronymum adversùs Luciferianos : *S. Ecclesiam* , inquit ,

Hieron.
per Dial. con-

tra Lucif. per totum orbem diffusam non habet Christus, aut
 Aug. Epist. si in Sardinia tantum habet; nimium pauper fa-
 novæ edit. tus est. . . . Quo modo ad angulum universæ terra
 52. aliàs crucis trophæa collata sunt? Similiter Augusti-
 170. nus, ipsa est, inquit, Ecclesia Catholica, quod
 per totum terrarum orbem diffunditur. Hanc igno-
 rare nulli licet; idè secundum Verbum Domini
 nostri Jesu Christi abscondi non potest. Pars autem
 Donati in solis Afris calumniatur orbi terrarum.

Profectò micantissimus ille radius veram
 Ecclesiam ita reddit conspicuam, ut noctuam
 esse oporteat, qui ad lucem tantam cæcutiat.

Isaias 2. 3. Non potest civitas abscondi supra montem constitu-
 citatus ab ta. . . . Ego enim sum mons paratus in cacumine
 Aug. Epist. montium, ad quem venient universæ gentes. Ec-
 93. novæ clesia, inquit S. Augustinus, certum signum hoc
 edit. num. habet, quod abscondi non potest. Nota est ergo om-
 29. nibus gentibus: pars autem Donati ignota est pluri-
 Ambr. in bus gentibus: non est ergo ipsa.
 cap. 31.

Aug. Ep. Ecclesia tabernaculum est quod Dominus
 52. in sole posuit. Undè de Hæreticorum &
 Contra Schismaticorum cœcitate loquens Augustinus
 Petiliani dicit: Nonne isti palpant in meridie quasi in me-
 Literas 1. dia nocte? Quod quidem omnium Hæreticorum est
 2. c. 104. qui rem manifestissimam in luce omnium gentium
 in fine. constitutam videre non possunt; extra cujus unita-
 Contra tem quidquid operantur. . . . illis nihil prodest ad-
 Parmen. versus iram Dei, quos nec aranearum telæ possunt
 1. 2. c. 3. defendere à frigore.

Testimonia SS. Patrum tam exacta, iis
 quos Ecclesiæ auctoritate preminimus, postre-
 mam quâ elabi conantur, erroris viam præ-
 cludunt. Ad novum hi paradoxum confu-
 giunt, dicentes veram Christi Ecclesiam ex
 solis prædestinatis esse coagmentatam. Ve-
 rum quemadmodum citra privatam revela-
 tionem

tionem nemo scire potest mortalium an e prædestinatorum numero sit ; ita an sit veræ Ecclesiæ membrum , & qui sint , pariter ignorare cogetur. Adeoque ubi sit , & quandonam loquatur ea , quam Christus nos audire præcepit , Ecclesia , nemo ne ariolando quidem assequi poterit. Non erit igitur conspicua , seu ut dici solet , visibilis ; & ab universis Patribus , qui hanc nobis internoscendæ veræ Ecclesiæ facem prætulerunt , egregiè decepti sumus. Quantus hîc textitur errorum Labyrinthus !

Concludamus cum S. Augustino ; *Tenenda est, inquit, nobis Christiana Religio, & ejus Ecclesia communicatio qua Catholica est, & Catholica nominatur, non solum à suis, verum etiam ab omnibus inimicis. Velint nolint enim ipsi quoque Hæretici, & Schismatum alumni, quando non cum suis, sed cum extraneis loquuntur, CATHOLICAM nihil aliud quàm Catholicam vocant. Non enim possunt intelligi, nisi hoc eam nomine discernant, quo ab universo orbe nuncupatur. Et cum S. Hieronymo dicamus, in illa esse Ecclesia permanendum, qua ab Apostolis fundata, usque ad diem hanc durat. Sicubi audieris, eos qui dicuntur Christi, non à Domino Jesu Christo, sed à quoquam alio nuncupari, ut puta Marcionitas, Valentinianos, Montenses, sive Campitas: scito non Ecclesiam Christi, sed Antichristi esse Synagogam.*

De vera
Relig. c. 7.
t. 1. pag.
152. nov.
edit.

Hieron.
contra
Lucif. in
fine.

Non est post hæc necessarium monere lectorem quid censere oporteat de libello ubique sparso sub hoc titulo : *Testimonium Ecclesiæ Parisiensis contra Constitutionem.* Estne Fidei meæ regula Parisiensis , an universalis Ecclesia ? Episcopi duo Olympius & Eunomius
missi

missi Carthaginem ut judicarent quænam oppositarum partium esset Catholica, non examinarunt quænam esset fides Ecclesiæ Carthaginensis, immo Africae totius. Donatus seriem conscripserat faventium sibi Episcoporum & Presbyterorum, eamque multò numerosiorem quàm ostentare possint hoc tempore inimici Constitutionis. De quibus S. Optatus, *L. 1. n. 26.* dixerunt, inquit, *illam esse Catholicam Ecclesiam, qua esset in toto orbe terrarum diffusa.* Si in disputationibus regula fidei vestrae esse debeat Ecclesia Parisiensis, Ecclesia Londinensis & Genevensis debuit esse regula fidei eorum, qui hisce in civitatibus, tunc cùm nasceretur Schisma, morabantur.

§. III.

Fidei interioris unitas non sufficit ad communionem cum Ecclesia Catholica.

Sicut Ecclesia est visibilis, ita nexum quo ei adstringimur, visibilem esse oportet. Suprà ostendimus, nobiscum in universis fidei punctis convenire posse Schismaticos. Ecce ergo non sunt membra Ecclesiæ, si eadem cum illa credant? Ratio est, quòd communionem cum illa non fervent: quòd Ecclesiæ Legibus submittere se nolint: quòd jurisdictioni ejus se subducant: & his de causis ruperunt nexum unitatis. Si unquam Schisma quoddam plausibile & quadamtenus excusabile videri potuit, fuit illud Luciferi in Sardinia. Fatetur S. Ambrosius Episcopum illum, pro causa fidei exulem nil nisi doctrinam orthodoxam discipulis suis instillasse.

Verba

Verba Ambrosii sunt : *Quamquam pro fide exulasset , & fidei sua reliquisset haeredes.* Nihilominus nec S. Hieronymus , nec S. Ambrosius , nec univèrsa Ecclesia credidit , salvari quemquam posse qui Factionem Luciferi Schismaticam sequeretur ; immo nec fidem ejus perstare posse illibatam. S. Ambrosius de fratre suo S. Satyro sermonem instituens , ait : *Non putavit tamen fidem esse in Schismate. Nam etsi fidem erga Deum (Luciferiani) tenerent , tamen erga Dei Ecclesiam non tenebant , cujus patiebantur velut quosdam artus dividi , & membra lacerari. Etenim cum propter Ecclesiam Christus passus sit , & Christi Corpus Ecclesia sit ; non videtur ab his exhiberi Christo fides , à quibus evacuatur ejus passio , corpusque distrabitur.*

Ambr. de excessu fratris sui. Nov. edit. c. I. p. 1127.

§. IV.

Communio cum Ecclesia exterior non sufficit.

Sola exterior cum Ecclesia communio ; apparentes , non veros Catholicos facit. Oportet præterea ut interior animi sensus eidem nos uniat . tum fidei ab ipsa acceptæ integritate , tum supremæ ipsius auctoritatis reverentia & agnitione. Quæ si desint , exterior communio larva est Hæreseos , & ars seducendi. Quapropter si quis Novator proscriptas ab Ecclesia sententias animo occulto retineat , non habet re ipsâ cum Ecclesia communionem , tametsi exteriori specie ei adherere videatur , & Sacramenta vel accipiat vel administret. Lupus est larvatus , qui ut magis noceat , in ovili se occultat. Manichæi pertinacissimè ambiebant sinu Ecclesiæ

con-

Aug. de
peccato
orig. c. 17.
In præf. ad
lib. sub
nota.
Apud præ-
dest. hæres.
88.

concludi, ut in arteriis venenum. Hos imitati Pelagiani, nunquam facere voluerunt apertum ab Ecclesia divortium, constanterque Catholicam communionem affectarunt. Hâc arte tanta simplicium facta est seductio animarum. *Multi*, inquit Augustinus, *eos propterea sectabantur, quia catholicae communioni videbant esse sociatos. Conservabant*, inquit Marius Mercator, *proprias in sinu Ecclesie sententias, quasi Catholici essent: nec communionem, inqueiebant, differimus, sed opinione.* Hanc Pelagianorum praxim hodie dum sequuntur Janseuistæ. Hæreses omnes, quantumvis oppositos sectentur errores, in hac fallendi arte conveniunt. Sed fucis ejusmodi atque dolis non capiuntur Catholici sagaces & experrecti. Non ignorant, ipso facto coram Deo excommunicatos esse eos, qui doctrinam damnatam ab Ecclesia, & hæreticam declaratam mordicus tueri pergunt: nôrunt, ab Ecclesie communiore re ipsâ rescissos esse, quamvis nullo speciali & publico Decreto rescindantur, & per conniventiam vel impotentiam Pastorum tolerantur ad tempus, & exteriori gaudeant communionem fidelium.

§. V.

Exiguus Episcoporum manipulus à reliquis Orbis Episcopis quoad definiti dogmatis adhesionem separatus nullam habet cum Ecclesia communionem.

HÆc est ex stabilitis jam principiis legitima & necessaria consecutio. 1. In Ecclesia Catholica non potest esse nisi una fides; &

& qui hanc fide carent, hoc ipso Schismatici sunt & Hæretici. Atqui manipulus Episcoporum exiguus à reliquo Episcoporum corpore dogmaticam Constitutionem amplectente divisus, & definitas propositiones velut totidem errores rejiciens, quas reliqui Episcopi omnes tanquam Ecclesiæ doctrinam admittunt, non habet unam eandemque cum ceteris Episcopis fidem: Ergo nec eandem cum illis communionem habet; cum fidei unitas fundamentum sit, in quo unitas communionis fundatur, vinculum quo conjungitur, nexus quo copulatur. Fateri igitur oportet, exiguum hunc Episcoporum numerum esse ab Ecclesia separatum; aut contendere, penes hos paucos, exclusis mundi Episcopis, Ecclesiam subsistere. Quo paradoxo omnia vere fidei indicia toties & tam graviter à SS. Patribus delineata prorsus evanescent, universalitas & visibilitas Ecclesiæ destruitur, Ecclesiæ à Christo promissa penitus evacuantur.

2. Etsi Episcopi illi interiorem fidei unionem fervarent, eo ipso quo Canonice Ecclesiæ decisioni resistunt, ejus legibus submittere cervicem & parere recusant, auctoritatem non agnoscunt; divisionem faciunt non minus Schismaticam: id quod sequentibus Capitibus patenter elucescet. Dicamus interea ipsis, quod olim Felici & Elipando dixit Carolus Magnus: *Vos igitur quia pauci estis, unde putatis vos aliquid veriùs invenire potuisse, quàm quod Sancta universalis toto orbe diffusa tenet Ecclesia? Sub tegmine alarum illius requiescite, ne vos avida diaboli rapacitas, si foris inveniat, nefando gutture devoret.*

Epist. Caroli Magni ad Elipandum t. VII Concil. Labb. p. 1054.

Dicamus candidè quod res est. Quomodo, **B** obse-

obsecro, in præsentia causa dubitari potest an Constitutio *Unigenitus*, iudicium, consensus, & doctrina sit Ecclesiæ? Galli iudem, qui Pontificiam auctoritatem maximè omnium restrinxerunt; nihil hæcenus præter tacitam acceptationem requisiverunt, ut Decreta S. Sedis Dogmatica inter fidei regulas censerentur. Producta sunt hac de re testimonia ipsorum irrefragabilia. Tam ergo evidens est, Bullam ab Ecclesia esse receptam, quàm est evidens, contra e. m. 14. aut 15. duntaxat Episcopos recl. masse. Sed priorem confessionem resorbuit instabilis error. Silentium mundi Episcoporum non erat satis: positiva tandem & formalia testimonia requisita sunt. Prælati Catholici, tametsi ejusmodi testimonia ad confirmandam roborandamque Constitutionem censerent minimè necessaria, utilia tamen judicaverunt ad convincendum confundendumque errorem. Ea ab orbis Christiani Metropolitanis postularunt; qui omnes Suffraganeorum suorum nomine responderunt: *Anathema iis qui Constitutionem non admittunt.* Testimonia hæc uno volumine edita sunt, ac publici juris facta: monumentum quo nullum illustrius completiusque in Historia Ecclesiastica occurrit: Monumentum S. Sedi honorificum & gloriosum, quo ejus auctoritas in summum à Christo apicem erecta ab universis Episcopis agnoscitur: sed monumentum, istorum qui hæc testimonia requisiverunt, memoriæ ignominiosum, maximè si in pertinacia obdurescant.